

[Aksel Larsen.]

der har lidt størst skade og trænger mest. Men det er jo netop erstatningssynspunktet. Han modsiger således sig selv.

Så taler det ærede medlem om æresbegreber og røber et besynderligt ukendskab til, hvad det hele drejer sig om. Det ærede medlem siger, at de fleste af dem, der kan komme i betragtning efter dette lovforslag, var deltagere i modstandsbevægelsen. Det er aldeles ikke rigtigt. Knap halvdelen af dem, der vil kunne komme i betragtning efter lovforslagets § 3, har været deltagere i modstandsbevægelsen. De andre er af grunde, man ikke direkte kan regne dem subjektivt til last, kommet i tyske fængsler og koncentrationslejre eller har på anden måde været genstand for det, man kalder nationalsocialistisk forfølgelse.

Jeg burde måske skænke det ærede medlem hans udtalelser om, at modstandsbevægelsens folk var ikke forfulgt af, men de forfulgte nazisterne, men jeg kan det ikke. De forfulgte aldeles ikke nazisterne; de forsvarede vort land mod en magt, der havde overfaldet vort land på folkeretsstridig måde. Det var ikke af lyst til at forfølge nogen, at de gjorde det, det var for at slå for vort land. Og så må man yderligere tage i betragtning, at selve det tyske overfald på Danmark må dog vist betragtes som folkeretsstridigt. Der var ikke nogen krigserklæring; man hævdede, at der var ikke nogen krig; vi havde oven i købet en ikke-angrebstraktat med det Tyskland, der overfaldt Danmark. Så jeg tror, man vil være enig med mig i, at Tyskland i enhver henseende var på den forkerte side af folkeretten, og det gav naturligvis enhver hæderlig nationalsindet dansker ret til med alle til rådighed stående midler at bekæmpe dem, der havde overfaldet vort land. Retten var på modstandskæmpernes side, uretten på deres side, de kæmpede imod.

Hvad angår koncentrationslejre o. lign., vil jeg tro, at det også er folkeretsstridigt — det ved det ærede medlem hr. Per Federspiel sikkert meget mere om end jeg. Men hvis man erkender, at indretningen af koncentrationslejre og indsættelse af folk i koncentrationslejre er folkeretsstridigt, kan man vist ikke give sig til at ville dele dem op, der var i koncentrationslejr, og sige:

den person kom der, fordi vedkommende var jøde, og den person kom der, fordi han var asocial, den kom der, fordi han ved et uheldigt tilfælde var kommet til at træde en tysker over ligtornene, og den kom der, fordi han var med til at lave sabotage. Jeg tror ikke, man kan dele op på den måde. Jeg kan ikke se, at der er noget hold i at gøre denne sondring med hensyn til fordelingen af denne ydelse, hvad enten man så vil bruge eller ikke vil bruge udtrykket erstatning. Nu er det ofte sådan, at man står og mangler et ord, der fuldt dækker det begreb, man sysler med, og så vælger man et nærliggende ord; her har man altså valgt ordet erstatning, og i den forbindelse bør man ikke hænge den højtærede udenrigsminister op.

Jeg kan ikke se, at det kan ramme modstandsbevægelsens ære, om nogen af dem, der har været i modstandsbevægelsen og er havnet i lejre og fængsler, får del i denne symbolske erstatning, og jeg kan slet ikke forstå, at det ærede medlem hr. Per Federspiel vender sig mod noget sådant, samtidig med at han siger, at de modstandskæmpere, der blev invalider, naturligvis skal have erstatning. Altså, deres ære bliver ikke krænket ved, at de får erstatning, men de, om hvem invalideforsikringsretten, eller hvem det nu er, ikke har sagt, at de er 50 eller 100 pct. invalider, de må ikke få erstatning, for det ville krænke deres ære, hvis de fik erstatning.

Jeg synes, det ærede medlem skulle forsøge at indse, at han modsiger sig selv, og hvis han får bragt lidt mere mening i sine begreber, tror jeg også, han vil gå ind for at finde den mest rimelige, den ud fra alle synspunkter mest rimelige fordeling af det beløb, der er til rådighed.

Per Federspiel: Det er det ærede medlem hr. Aksel Larsen, der modsiger sig selv. Forholdet er det, at det ærede medlem afviser ligesom jeg erstatningsgrundlaget, men vil derefter netop operere med erstatningsbegrebet. Jeg har gjort det modsatte; det samme vil jeg sige til den højtærede socialminister. Jeg har sagt, at der ikke findes noget erstatningsgrundlag, men at man formentlig, selv om jeg ikke er begejstret derfor, bør acceptere den symbolske tyske betaling og finde en rimelig måde